

Trends in International Migration: SOPEMI - 2004 Edition

Summary in Dutch

Trends in internationale migratie: SOPEMI – editie 2004

Samenvatting in Nederlands

ALGEMENE INLEIDING

Door John P. Martin
Directeur werkgelegenheid, arbeid en sociale zaken

Terwijl internationale migratie een nieuw belang heeft gekregen, zijn de gegevens over dit fenomeen partieel en onvolmaakt.

Hoewel internationale migratie een nieuw belang heeft gekregen in de context van ouder wordende bevolkingen en de steeds verder voortschrijdende globalisering van nationale economieën, blijven statistieken over migratie helaas partieel en onvolmaakt. Hiervoor zijn verscheidene redenen te geven. Onder meer beperkingen die voortkomen uit institutionele factoren die te maken hebben met het verzamelen van statistieken (van populatieregisters of een volkstelling, woon- en werkvergunningen of onderzoeken naar huishoudens, afhankelijk van het betreffende land), verschillen in de looptijd van verblijfsvergunningen in landen met migratieverplaatsingen van dezelfde soort en de verschillende beleidsbenaderingen van migratie (of immigratie tijdelijk of permanent moet zijn, hoe makkelijk of moeilijk het is om genaturaliseerd te worden, of een verandering van status mogelijk is in de loop van het verblijf van de migrant et cetera).

---

*Om dit te helpen oplossen heeft de OECD
juist een nieuwe database samengesteld...*

Nauwkeuriger en recentere statistieken kunnen bijdragen aan de ontwikkeling en de invoering van immigratie- en integratiebeleid dat beter geschikt is voor de huidige geopolitieke, demografische, economische en sociale realiteiten. De ontwikkeling van specifieke studies, met name door middel van onderzoeken en in het bijzonder langdurige onderzoeken en de verbetering van de vergelijkbaarheid van internationale migratiestatistieken, is een belangrijke uitdaging. In dit verband zorgt het jaarlijkse OECD-rapport uit 2004 *Trends in internationale migratie* voor een belangrijke bijdrage bij het presenteren van de resultaten van een nieuwe database over immigratie en wordt door een serie kaders een nieuwe kijk gepresenteerd op de belangrijke problemen en uitdagingen die te maken hebben met het meten van migratiefenomenen.

---

*...die zich concentreert op de personen die
niet in het land zijn geboren waar gewoond
wordt en het geboorteland.*

De belangrijkste immigratielanden van de OECD (Australië, Canada, de Verenigde Staten en Nieuw Zeeland) publiceren statistieken over immigranten (zij die in het buitenland geboren zijn), terwijl de Europese en Aziatische OECD-landen in de plaats daarvan het concept buitenlander (een criterium gebaseerd op nationaliteit) gebruiken. Dit verschil is symptomatisch voor de moeilijkheden bij het harmoniseren van migratiestatistieken. Voor de eerste keer concentreert deze editie van *Trends in internationale migratie* zich op personen die in het buitenland geboren zijn en worden vergelijkbare statistieken voor deze groep per land waar gewoond wordt en het geboorteland gepresenteerd voor 29 landen die lid zijn van de OECD. Dankzij deze informatie is het mogelijk een gedetailleerd en betrouwbaar beeld te geven waarbij immigrantenpopulaties in lidstaten van de OECD worden vergeleken en is het mogelijk de cumulatieve resultaten van verplaatsingen binnen en in het gebied van de OECD in de loop van de afgelopen decaden te bepalen.

---

*Andere zaken die te maken hebben met
migratiestatistieken worden ook besproken.*

De problemen van vergelijkbaarheid die het moeilijkst op te lossen zijn, zijn die welke te maken hebben met statistieken over stromen mensen en die welke te maken hebben met bepaalde specifieke populaties migranten, zoals asielzoekers, studenten en migranten die niet opgetekend worden. Deze vragen worden besproken in een serie kaders in het gehele eerste gedeelte van dit rapport. Als gemeenschappelijk thema geldt het meten van migratiestatistieken en de uitdagingen die worden opgeworpen. De volgende vragen worden besproken: *i)* Hoe worden migratiestromen gemeten? *ii)* Zijn asielzoekers eigenlijk wel migranten? *iii)* Hoe meet men de migrantenpopulatie? *iv)* Hoe

wordt de netto-migratie gemeten? v) Is het geëigend om het werkloosheidspercentage van buitenlanders met dat van autochtonen te vergelijken? vi) Hoeveel illegale buitenlanders zijn er? vii) Hoeveel buitenlanders verkrijgen de nationaliteit van hun gastland? Door de informatie in deze kaders is het mogelijk een overzicht te krijgen van de methoden en praktijken die gebruikt worden bij het beschrijven en analyseren van de karakteristieken van migranten en om enkele mogelijke onderzoekswegen te schetsen om ons begrip van het fenomeen migratie te vergroten.

Het speciale hoofdstuk zorgt voor de eerste keer voor een schatting van de aantallen immigranten en van emigranten per land van herkomst en ook per opleidingsniveau.

Het speciale hoofdstuk “Immigranten en emigranten tellen in de lidstaten van de OECD: een nieuw perspectief” geeft schattingen van het aantal emigranten per land van oorsprong (zowel lidstaten als niet-lidstaten) en zorgt voor een beter begrip van het veel besproken onderwerp van de internationale mobiliteit van hoogopgeleide werknemers en de invloed daarvan op het land van oorsprong, in andere woorden het debat over de “brain drain”. De resultaten van de analyse die in het hoofdstuk wordt gevolgd toont dat *i)* het percentage van mensen geboren in het buitenland in lidstaten van de OECD in Europa beduidend hoger is dan dat van buitenlanders die in die landen wonen (Duitsland, Zweden en Oostenrijk); *ii)* internationale migratie neigt om meer voor te komen onder hoog opgeleide werknemers; *iii)* in de meeste lidstaten van de OECD het aantal immigranten met een tertiair niveau opleiding groter is dan het aantal emigranten met hetzelfde niveau opleiding; en *iv)* in niet-lidstaten het om kleine landen en minder ontwikkelde landen gaat, met name in Afrika en in het Caraïbisch gebied, die met name beïnvloed worden door de internationale mobiliteit van hoog opgeleide werknemers.

Het rapport onderstreept ook een recente trend die neigt naar de stabilisatie van migratiestromen...

Zoals elk jaar analyseert het huidige rapport trends in migratieverplaatsingen en beleid ten opzichte van migratie. Na een aantal jaren dat de migratie toenam, heeft deze in 2002-2003 een trend laten zien naar stabilisatie. Stromen asielzoekers zijn scherp afgenomen, bijvoorbeeld naar het Verenigd Koninkrijk of Nederland en hetzelfde geldt voor migratie voor familiehereniging in bepaalde OECD-landen (bijvoorbeeld in Denemarken). Aan de andere kant geldt dat de migratie voor werkdoelen (met name voor hoog opgeleide werknemers) een groeiend aandeel krijgt in de internationale verplaatsing van mensen. De groei van de binnenkomst van buitenlandse studenten (bijvoorbeeld naar Australië en Frankrijk) en van seizoensarbeiders (met name naar Duitsland en het Verenigd Koninkrijk) maakt onderdeel uit van dezelfde ontwikkeling.

...en het belang van inwoners van China en Rusland in verplaatsingen van mensen de laatste tijd.

Migratie van landen dichtbij en migratie die het gevolg is van traditionele historische banden tussen land overheersen. Het rapport benadrukt ook het belang van bepaalde nationaliteiten en in het bijzonder worden recente stromen migranten van China en Rusland geanalyseerd. Om het overzicht compleet te maken worden vier regio's geanalyseerd: *i)* de landen van Centraal en Oost-Europa in de context van de toetreding tot de Europese Unie, *ii)* Oost- en Zuidoost Azië, *iii)* Zuid-Amerika en *iv)* Afrika ten zuiden van de Sahara.

Het aandeel van buitenlanders in de werkende bevolking groeit, maar vrouwen en jonge mensen ondervinden moeilijkheden bij de integratie op de arbeidsmarkt...

Een onderzoek van de arbeidsmarkten van lidstaten van de OECD duidt aan dat in de meeste landen het aandeel van buitenlanders en immigranten in de arbeidende bevolking blijft stijgen, een trend die niet werd beïnvloed door de recente economische recessie. Het rapport analyseert ook de percentages deelname aan het arbeidsproces van buitenlanders en de belangrijkste factoren die hier invloed op hebben. Deze analyse bespreekt het wezen en de ernst van moeilijkheden die immigranten ervaren, met name vrouwen en jonge mensen, bij het volledig integreren in de arbeidsmarkt.

... ondanks nieuwe maatregelen die gericht zijn om hen hiermee te helpen

---

Dit rapport presenteert ook een lijst met het belangrijkste migratiebeleid dat door lidstaten van de OECD wordt gevoerd. Verscheidene landen hebben nieuwe maatregelen genomen die gericht zijn op het helpen bij de integratie van buitenlanders en immigranten in de maatschappij. Dit beleid kan worden samengevat door de formule “informatie, beloningen, sancties”. Maatregelen die genomen worden door lidstaten omvatten het oprichten van observatoria die te maken hebben met de integratie van immigranten (bijvoorbeeld in Frankrijk en Portugal), de hervorming van integratieprogramma’s voor mensen die nieuw aankomen (Nederland, Noorwegen en Canada) en het herinvoeren van maatregelen om discriminatie tegen te gaan (zie in het bijzonder de nieuwe richtlijnen van de Europese Unie). Lidstaten hebben ook de mening dat het verbeteren van de controle op immigratiestromen hen in staat zal stellen de levensstandaard en verblijfsomstandigheden van legale buitenlanders te verbeteren.

Het rapport omvat ook notities per land, die in detail de recente ontwikkelingen in migratiebewegingen en beleid ten opzichte daarvan beschrijven. De statistische bijlage aan het einde van de publicatie bevat statistieken over stromen, over het aantal immigranten en buitenlanders en over naturalisaties.

© OECD 2005

Deze samenvatting is geen officiële OESO-vertaling.

Reproductie van deze samenvatting is toegestaan, mits het OESO-copyright en de titel van de oorspronkelijke publicatie worden vermeld.

Meertalige samenvattingen zijn vertaalde uittreksels van OESO-publicaties die oorspronkelijk in het Engels en Frans zijn gepubliceerd.

Deze zijn gratis te verkrijgen via de Online Bookshop van de OESO
www.oecd.org/bookshop/

Neem voor meer informatie contact op met de eenheid OECD Rights and Translation,
Public Affairs and Communications Directorate.

rights@oecd.org

Fax: +33 (0)1 45 24 13 91

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal
75116 Parijs
Frankrijk

Bezoek onze website www.oecd.org/rights/

